

Posudek vedoucího diplomové práce

Diplomant: Adam Káva

Téma a rozsah práce: Role mezinárodních soudů v ochraně životního prostředí

Předložená práce má celkový rozsah 82 stran, z toho cca 71 stran vlastního textu. Kromě úvodu a závěru je výklad členěn do čtyř částí, z nichž první velmi stručně charakterizuje vztah mezinárodního soudnictví a práva životního prostředí a další tři se podrobně věnují mezinárodním soudním institucím, jejichž činnost je z hlediska ochrany životního prostředí relevantní, totiž Mezinárodnímu soudnímu dvoru, Mezinárodnímu tribunálu pro mořské právo a soudním mechanismům ochrany lidských práv (konkrétně evropskému a interamerickému). Práci doplňují seznamy použitých zkratk a zdrojů a povinné součásti (anglické shrnutí, abstrakty, klíčová slova).

Datum odevzdání práce: 8. června 2017

Aktuálnost (novost) tématu: Autor si pro svou diplomovou práci vybral téma, které sice nelze označit za zcela nové, bezpochyby se však jedná o téma aktuální (vzhledem k postavení a dynamice činnosti mezinárodních soudů lze téma označit za „stále aktuální“). Mezinárodní soudní a kvazisoudní orgány plní v ochraně životního prostředí významnou roli, neboť vykládají mezinárodní právo, a přispívají tak ke stabilizaci právních norem a jejich účinné aplikaci. V právu životního prostředí je tato role obzvláště významná vzhledem k často nejasné povaze relevantních právních norem.

Náročnost tématu: Téma hodnotím jak středně náročné. Relevantní činnost zkoumaných soudních institucí je sice rozsáhlá a rozmanitá, autor však měl do značné míry svobodu volby, kterými z konkrétních rozhodnutí a stanovisek se bude ve své práci zabývat. Pro zpracování tématu navíc volí relativně jednoduchou cestu, když u každé instituce nejprve popisuje a analyzuje vybraná rozhodnutí a stanoviska a tuto popisnou část následně doplňuje kapitolou shrnující přínos činnosti dané soudní instituce pro mezinárodní právo životního prostředí. K tématu také existuje kvalitní a poměrně rozsáhlá odborná literatura, byť až na výjimky cizojazyčná.

Hodnocení práce: Předloženou diplomovou práci hodnotím jako kvalitní, prokazující autorovu obeznámenost se zkoumanou problematikou a jeho schopnost samostatné tvůrčí práce. K formální stránce nemám závažnější připomínky, práce je psaná srozumitelným stylem, byť je místy zřejmé, že autor čerpá z anglického originálu. Grafická úprava práce je na standardní úrovni a v práci se objevuje jen malé množství překlepů a chyb z nepozornosti. Drobnou výhradu směřuji ke struktuře závěru práce, v němž autor vymezuje kapitolu 5.1, aniž by ji však doplňoval dalšími kapitolami stejné úrovně. Takové „dělení“ textu pouze na jednu část nemá dle mého názoru smysl. Obdobně ne zcela souhlasím s volbou výrazu „stanovení“ ve vztahu k povinnostem států potvrzených soudy (viz např. věta v závěru na str. 64, podle níž lze za konkrétní úspěch považovat „*bližší vysvětlení obsahu povinností států ve vztahu k provádění EIA, tj. stanovení povinnosti provést EIA před zahájením realizace jakéhokoliv záměru s potenciálně negativním vlivem na životní prostředí*“, jedná se dle mého názoru o potvrzení existence této povinnosti v mezinárodním právu, nikoliv její stanovení soudem). Struktura práce jako celku je logická, byť nijak originální (autor v zásadě postupuje „soud po soudu“ a „případ po případu“). Z hlediska obsahového kladně hodnotím výběr rozhodnutí a stanovisek, jimž je autorem věnována bližší pozornost. S ohledem na omezený rozsah práce se autor nezabývá detailně staršími rozhodnutími, která již byla odbornou

právní literaturou mnohokrát analyzována, ale zaměřuje se na výsledky činnosti zkoumaných orgánů, které jsou novějšího data a týkají se významných „moderních“ otázek práva životního prostředí, jako jsou posuzování vlivů na životní prostředí či princip předběžné opatrnosti. Analýza vybraných případů se zaměřuje na jejich stěžejní aspekty a závěry, k nimž autor dochází, jsou srozumitelné a podložené argumenty a odbornou literaturou. Práce s odbornou literaturou je celkově na velmi dobré úrovni, stejně jako využívání poznámek pod čarou (jejichž počet v celé práci dosahuje vysokého čísla 333). Jedinou významnější slabinou práce je tak dle mého názoru skutečnost, že autor zkoumané soudní instituce pojímá zcela samostatně a relativně samostatně zkoumá i jednotlivé výstupy jejich činnosti. Byť u každé instituce zařazuje kapitolu shrnující její přínos pro mezinárodní právo životního prostředí a práci završuje velmi kvalitně zpracovaným závěrem, práce působí poněkud přehledovým dojmem. Větší provázanost výkladu a výraznější srovnání činnosti jednotlivých soudních institucí by z hlediska vědeckého významu práce jistě byly přínosem. Kladně naproti tomu hodnotím závěr práce, který přináší nejen srozumitelné shrnutí nejvýznamnějších autorových zjištění, ale zejména jeho úvahy *de lege ferenda*.

Doporučení k obhajobě a návrh klasifikace: S ohledem na výše uvedené konstatuji, že předložená práce splňuje požadavky kladené na diplomové práce na Právnické fakultě UK, a doporučuji ji k ústní obhajobě s navrženým klasifikačním stupněm **výborně až velmi dobře**.

Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě: Vedle vyjádření k posudku bych autora v rámci obhajoby požádala o zodpovězení následujících otázek:

1. Autor v kapitole 2.5. analyzuje případ Lovu velryb v Antarktidě (*Whaling in the Antarctic*), v němž proti sobě před Mezinárodním soudním dvorem stanuly Austrálie a Nový Zéland na straně jedné a Japonsko na straně druhé. Přestože je rozhodnutí pro mezinárodní právo životního prostředí v mnoha směrech přínosem, bylo řadou odborníků též kritizováno. V čem zejména je dané rozhodnutí problematické?
2. Dochází při činnosti zkoumaných soudních institucí k jejich vzájemnému ovlivňování, nebo fungují zcela samostatně a nezávisle jedna na druhé?

V Ústí nad Labem dne 23. června 2017

.....
JUDr. Karolina Žáková, Ph.D.
vedoucí diplomové práce